

[Bladt.]

landet. Jeg må forstå det således, at under de almindelige bestræbelser for at spare på statens udgifter har man ikke ment at kunne forhøje statens udgifter på dette område, men jeg vil nu alligevel give udtryk for det håb, at der sker en ajourføring af rådighedsbeløbet, så snart forholdene gør det muligt.

Endelig udtrykker jeg ønsket om, at folkettinget som hidtil vil stille sig velvilligt over for denne lovgivning.

På mit partis vegne kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Niels Eriksen: Mit parti har altid set med sympati på denne lovgivning, ifølge hvilken der inden for en fast lånegrænse kan ydes så stort et lån, som udkræves til opførelse af en landarbejderbolig. Der er bygget mange gode og billige landarbejderboliger, hvis opførelse vi kan være glade for at have medvirket til. Når lånegrænsen nu foreslås forhøjet, har vi imidlertid vore betænkeligheder; det vil vi ikke uden videre medvirke til, fordi det er vor opfattelse, at byggeomkostningerne, hvor der er konkurrence inden for byggeriet, ikke er steget således som angivet i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg tror, at der i dag kan bygges om ikke billigere end i fjor, så i hvert fald lige så billigt. Vi tager altså forbehold over for den foreslåede forhøjelse af byggelånene, også fordi vi mener, at staten ikke på nuværende tidspunkt bør øge udlånsmulighederne — tværtimod.

Det ærede medlem har Bladt siger, at en forhøjelse af lånegrænsen ikke vil betyde større udgifter for staten; det er rigtigt, men der vil blive bygget færre huse. Jeg tror, at der med den hidtil gældende lånegrænse vil være mulighed for at bygge gode huse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget, dog med det forbehold, jeg her har taget, og med ønsket om, at vi kan se nærmere på spørgsmålet i et udvalg.

Fibiger: Jeg har ved tidligere lejligheder sagt, at mit parti synes, dette er en udmærket lovgivning, og at der er bygget udmærkede huse efter den. De mange arbejderboliger ude omkring på landet er udtryk for en standard, som er tilfredsstillende. Jeg tror,

det er de billigste huse, der bygges, og at de tilfredsstillende det behov, der er for sådanne boliger. Denne lovgivning er tillige et udmærket led i bestræbelserne for at få folk til at blive ude på landet i stedet for at tage ind til byerne; jeg kan anbefale, at vi viderefører den.

Da vi i fjor behandlede et tilsvarende lovforslag, ifølge hvilket, lånegrænsen foreslages forhøjet til 23 000 kr., vedtoges det at nøjes med at sætte den op til 22 000 kr. Jeg er egentlig af den opfattelse, at det ikke er blevet dyrere at bygge i år, end det var i fjor, så jeg er ikke vis på, at det er nødvendigt at sætte beløbet op nu; jeg mener, vi kan blive stående ved den forhøjelse, der fandt sted i fjor.

Jeg forstår, at der er ønske om nedsættelse af et udvalg til behandling af lovforslaget. Det ville være rart at få undersøgt, om der virkelig er sket en stigning i udgifterne til opførelse af disse boliger. Måske skulle udvalget også se på, om forrentningsprocenten er passende, således som lánemarkedet ligger nu. Jeg mener, at man med henblik på det kommende byggeri bør undersøge, om renten kan forhøjes.

Jeg anbefaler, at lovforslaget nyder fremme, og at vi i udvalget ser på de ting, jeg her har nævnt.

Kirkegaard: Vi er inde i en periode, i hvilken arbejdsforholdene inden for landbruget skifter karakter. Det går, så vidt jeg skønner, med hurtige skridt i den retning, at der holdes færre og færre faste folk ude på gårdene. Mange bønder har så få medhjælpere, at kun det daglige arbejde kan klares med dem, medens det mere sæsonbetonede arbejde baseres på løs medhjælp. Under en sådan udvikling tror jeg landbruget er interesseret i, at der ude i sognene bor en del arbejdere; derfor må der bygges flere landarbejderboliger. Når der bor flere ude på landet, er det ikke nødvendigt at hente alle arbejderne på byernes arbejdsanvisningskontorer, og det anser jeg som landmand for at være en fordel. Vi må altså have flere boliger, og derfor vil jeg støtte landbrugsministerens forslag.

Vi kan altid diskutere byggelånenes størrelse. Vi har bitre erfaringer for, at for store lánemuligheder har tendens til at hæve byggeomkostningerne. Det kan mane til